

Lendvaiék, Ágnes és László

RENDAHAGYÓ NYOMDÁSZPORTRÉ

Dr. Garáné Bardóczy Irén

A tapasztalatot nem lehet kitalálni. Azt meg kell szerezni. (Albert Camus)

Egy házaspár – két nyomdász. A szakma két különböző szegmensében értek el szisztematikus, aprólékos munkával kiemelkedő eredményeket, sikereket. „Bármit is csinálsz, légy jó benne” – mondta Abraham Lincoln. A Lendvai házaspár ezt a jeles mondást követte élete, szakmai pályafutása során.

Lendvai Ágnes a cold-set technológia hazai fejlesztésében, a napilapgyártás korszerűsítésében, színesítésének megvalósításában, a fényszedés célorientált beruházásában és működtetésében ért el kiemelkedő eredményeket, és írta be nevét a szakma és a Szikra Lapnyomda történetébe. Fokozatosan haladt a ranglétrán, hosszú éveken át volt a Szikra Lapnyomda Rt. vezérigazgatója. Lendvai László – a Typonova tulajdonos-ügyvezetője – a minőségigényes, különleges, egyedi kialakítást igénylő, gyors átfutási idejű, alacsony példányszámú termékgyártást tűzte zászlójára, és valósította meg.

E két kiváló szakember életútját követjük nyomon a főbb, meghatározó állomásokra fókuszálva – nem figyelmen kívül hagyva azokat az emberi tényezőket, amelyek az elért eredményeket, sikereket kísérték, és teljessé tették.

M. G.: *Mi készítetett arra, hogy nyomdász pályára lépj, mi több, ezt válaszd élethivatásodul?*

L. Á.: Édesapám nyomdász volt (kéziszedő), majd kiadói vonalon dolgozott. A Műszaki Könyvkiadó műszaki vezetőjeként számtalan kiadványt, könyvborítót tervezett, amelyek „zsűrízésébe” minket is bevont. Édesapám emlékére öcsém Tamás István Emlékdíjat alapított, amelyet minden évben, a tavaszi könyvfesztiválon rendezett Szép Magyar Könyv díjátadó ünnepség keretében, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének ajánlása alapján, a legszebb könyvborító terv alkotójának adományozunk.

A könyv és betű szeretetében, bűvöletében nőttem fel, ez óhatatlanul befolyásolta szakma-

választásomat. 1964-ben indult Magyarországon a Kossuth Zsuzsa Gimnáziumban a nappali tagozatos nyomdaipari szakközépiskolai képzés, amely az érettségi bizonyítvány mellé szakmunkás képesítést is adott. Egyértelmű volt, hogy én ebben a középiskolában tanulok tovább. Kéziszedő szakmunkásként érettségiztem, egy évet dolgoztam a Zrínyi Nyomdában fotósként, majd 1969-től, sikeres felvételi vizsga után a Lipcsei Nyomdaipari Főiskolán tanultam, 1973-ban nyomdamérnökként végeztem.

L. L.: Nálunk nem volt nyomdász a családban. Én is a Kossuth Zsuzsa Gimnázium nappali tagozatos nyomdaipari szakközépiskolai képzés keretében tanultam 1964-től, és Ágival osztálytársak voltunk. Gyakorlati képzésen ugyancsak a Zrínyi Nyomda tanműhelyében vettem részt. Kéziszedő szakmunkásként érettségiztem 1968-ban, majd a Zrínyi Nyomda akkori munkaerőigényeit figyelembe véve, linószedő szakmára szakosodtam. Szakmai fejlődésemre kedvezően hatott, hogy angol-német nyelvű napilapnál dolgoztam linószedőként. Szakmai pályafutásomat időlegesen

huszonnyolc hónapos sorkatonai szolgálat szakította meg (1969–1971). Leszerelés után még néhány évig linó gépszedőként dolgoztam tovább.

M. G.: Mikor jöttetek rá arra, hogy titeket az Isten is egymásnak teremtett? Van egy olyan jeles nap, amit számon tartotok, vagy már a középiskolában elindult Ámor nyila, és csak később ért célba?

L. Á.: Ilyen egyértelműen behatárolható időpont nincs. Az tény, hogy én már a szakközépben felfigyeltem Lacira, talán már azt is megfogalmaztam magamban, hogy majd ő lesz a férjem (erről ő valószínűleg semmit sem tudott), de a megvalósítás még évekig váratott magára. Amikor Lipcsében tanultam, már néhány levél jött-ment, meg is látogatott (ez a látogatás egy külön történet). Az viszont tény, hogy amikor 1973-ban Lipcséből hazajöttem, már egy pár voltunk. És innen indul az újkori időszámítás, és tart már harminchárom éve.

M. G.: Hogyan alakult az életek és a pályátok ezután?

L. Á.: Házaspárként nem akartunk egy munkahelyen dolgozni, ezt a Zrínyi Nyomda akkori vezérigazgatója, Bolgár Imre is megértette. Abban az időben indult a Szikra Lapnyomda több milliárdos, kiemelt állami, zöldmezős nagyberuházása, a napilapgyártás ofszetelési programja. Lehetőséget kaptam arra, hogy Sándor József főmérnök mellett technológusként rész vegyek a beruházás előkészítésében, végrehajtásában. Szakmai pályafutásom egyik legszebb időszaka volt. Nagyon sokat tanultam, megismertem a gyakorlatban mindazt, amiről elméletben a főiskolán tanultam, mivel ki kellett dolgozzam a hazai viszonylatban akkor még ismeretlen ofszet-rotációs napilapgyártó technológia teljes vertikumát á-tól z-ig, beleértve a formakészítést, nyomtatást, feldolgozás folyamatát, berendezéseit, valamint meg kellett teremteni az ehhez tartozó infrastruktúrát is. Még ma is büszkeséggel tölt el az a tudat, hogy közreműködhettem az ofszetelési program megvalósításában, amelynek eredményeként Közép-Európa legkorszerűbb nyomdaüzeme épült fel az Árpád híd pesti hídfőjénél.

A Szikra Lapnyomda további szakmai lehetőségeket tartogatott számomra. Kiemelt feladatként a fényzedő beruházással foglalkoztam, amely magában foglalta a rendszer kiválasztásán túlme-

nően a beruházás megvalósítását, a technológia működtetését először a folyóiratgyártásban, valamint a dolgozók betanítását. Napilapgyártás területén a szedés folyamata a szerkesztőségekben történt, a fogadás feltételeinek technikai és szakmai megteremtése képezte a feladatunkat. Ez az időszak is egy nagyon érdekes, látványos feladatot jelentett, szép időszak volt az életemben.

A harmadik nagy projekt, amely szakmai pályafutásom ugyancsak jelentős állomása, a Népszabadság színesítését biztosító technológiaváltás technikai és technológiai feltételeinek megteremtése volt, a Kiadóval együttműködve. Ez a projekt magában foglalta a beruházás megtervezését, a gépkiválasztást, -telepítést, a kiszolgáló berendezések kiválasztását és telepítését, a munkaerő betanítását és az egész vertikum zökkenőmentes, megbízható működtetését.

Szerencsés és szép szakmai pályafutást mondhatok a magaménak. Részt vehettem három nagy volumenű projekt megvalósításában, amely a magyar nyomdaipart európai színvonalra emelte.

L. L.: Én tovább dolgoztam a Zrínyi Nyomdában, és haladtam előre, kétévente, az előttem lévőkhöz hasonlóan a számlátrán. Családi ösztönzésre 1974-ben megkezdtem tanulmányaimat a Könnyűipari Műszaki Főiskola esti tagozatán. 1978-ban végeztem jó eredménnyel nyomdaipari üzemmérnökként, majd elvégeztem a közgazdász kiegészítő képzést, mérnök-közgazdász képesítést szereztem. Ez egy sikeres, szép időszak volt az életemben. A Zrínyi Nyomdában már linó művezető voltam, ekkor született meg első gyermekünk, Judit, ekkor jutottunk hozzá az első önálló lakásunkhoz és az első Trabantunkhoz. Annak ellenére, hogy a Zrínyi Nyomdában szakmai sikereket értem el, ott rögzültek szakmai gyökereim, a kilencvenes évek elején megérintett az idő változó szele. Nyilvánvalóvá vált, hogy a nyomdatermékpiacon átrendeződött, a minőségigényes, színes, kis példányszámú, gyors átfutási idejű termékek iránti igény növekedett, amely igény kielégítésére nem állt rendelkezésre megfelelő nyomdai kapacitás ebben az időben.

Ennek a realisan meglévő piaci igénynek a felismerését a tett követte. Magam mögött hagytam a Zrínyi Nyomdában eltöltött kellemes, szép emlékekkel fűszerezett harminc évet, és családi segítséggel létrehoztuk a Typonova Kft.-t. Itt egyébként a nyomdászattal szintén „megfertőzött” nagyobbik húgom, Jutka is velünk dolgozik. A nyom-

da 1991-től piacorientált, teljes körű nyomdai szolgáltatással áll az igényes megrendelők rendelkezésére. A termelést egy négy nyomóműves, pultos, alkoholos Heidelberg GTO-val kezdtük. Tekintettel arra, hogy abban az időszakban Kelet-Közép-Európában ez volt az első és egyetlen ilyen típusú gép, referenciaüzemként is szolgáltunk, felvállalva ennek a státusnak minden előnyét (és hátrányát is).

A nyomda több mint tizenkét éve a minőség élvonalában van, jelszavunk: a minőség mindegyiknél, a Typonovából reklamálható termék nem kerülhet ki. A piac és a nyomdászszakma munkámat ismeri, és elismeri. A céget és személyt szerintem magas kitüntetésekben részesítettek: hétszer Pro Typographia reklámanyag-kategória I. díj, kétszeres Gutenberg-díj I. fokozat, 2000-ben Az év nyomdása Európában- díj, valamint az Amerikai Nyomdász Szövetség Díja és számtalan egyéb elismerés.

A kezdetektől figyelmet fordítottak a technológiai fejlesztésekre. Olyan technológiák megvalósítását tűztem ki célul, amelyekkel a piacon elsőként a Typonova jelenhet meg. A múlt év végén üzembe helyezett nyomógép a Drip off-eljárással hozott újat a szakmai szolgáltatás palettáján. Dupla felületnemesítés, egy menetben teszi lehetővé, a fényes és matt lakkozást, a különlegesen szép nyomatok előállítását, érdekes effektusok létrehozását.

M. G.: A szakmai sikereken kívül szülői szívetek még mivel büszkélkedhet? A munkán kívül mi tölti ki az időtöket?

L. Á., L. L.: Legbüszkébbek két értelmes gyermekünkre vagyunk. Judit, az elsőszülött, saját elhatározásból a családi hagyományt követve elvégezte a Könyvűipari Műszaki Főiskolát, majd a Közgazdaság-tudományi Egyetemet, nyomdamemérnök-közgazdász. Az Állami Nyomda Rt.-ben marketingmenedzser. Fiúnk, a családi hagyományok szerint László, szintén két diplomás. Amerikában érettségizett, majd a Nemzetközi Üzleti Főiskolán, az IBS-en tanult, később elvégezte a Közgazdaság-tudományi Egyetemet. Az IBS-en dolgozik, a nemzetközi kapcsolatok vezetője. Egyébként autodidakta módon nyomdásszá képezte magát, tiszteletbeli nyomdásszá választottuk.

Már két unokánk van. A nyomdászdynasztia utánpótlásáról gyermekeink gondoskodtak. Ju-

dit kisfia, Bence már otthonosan mozog a nyomdában. Második gyermeküket decemberre várják. Lackó fiunk egy kislányunokával ajándékozott meg bennünket.

Szakmai sikereinket talán csak a gyermekeinkkel elért sikereink múlják felül. Nagyon összetartó család vagyunk, amelyet mindennél ékeesebben bizonyít az, hogy a család sokat van együtt, még mindig közösen nyaralunk, annak ellenére, hogy az időpont-egyeztetés nem kis koordinációs feladat.

A munka után és mellett szívesen hódolunk hobbijainknak, amelyek közül csak az első hely fix, a további sorrend az adott időponttól, feladatoktól, eseményektől függően változhat: család, utazás, fotózás, Typonova.

M. G.: A Typonova egy jól menedzselte, elismert családi vállalkozás. Milyen célokat tűztetek ki magatok elé a jövőre vonatkozóan?

L. Á., L. L.: Mindenféleképpen előre megyünk. Szakmai és műszaki fejlesztéseket fogunk végrehajtani. Tovább folytatjuk eddig jól bevált gyakorlatunkat, figyeljük a hazai és a nemzetközi trendeket, olyan technológiával lépünk a piacra, amely iránt reális igény mutatkozik, és amellyel egy ideig elsők lehetünk a piac adott szegmensében. Továbbra is meg kívánjuk őrizni a minőség élvonalában elfoglalt vezető helyünket. Sok munkát tervezünk, és még több munkát egészen addig, amíg élvezetet szerez, és sikereket hoz.

Lendvai Ágnes és Lendvai László személyében két olyan kiváló szakembert ismerhettünk meg, akik már akkor cseleksenek, amikor más még csak az ötleten vagy a megoldáson gondolkodik. Szakmai pályafutásuk és magánéletük egyaránt példaértékű.

